

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ วงศ์ถามาตย์. (2542). การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อซ่อมเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพฯ : กุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ข). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. (2536). ชุดการเรียนรู้การสอน. เชียงใหม่ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขวัญจิต ภิญญ์ชีพ. (2534). หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- จินตนา สุขมาก. (ม.ป.ป.). หลักการสอน. เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษา
2143205. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2525). “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา” เอกสาร
การสอนชุด วิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8 -15.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิสนา แคมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด

- ทศพร ณ เชียงใหม่. (2549). การใช้ชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องการวัด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประณมพร พัชรวงษ์ ณ อยุธยา. (2547). การพัฒนาการเรียนคณิตศาสตร์โดยใช้
กระบวนการแก้โจทย์ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๕. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงทอง พร้อมไท. (2538). คณิตศาสตร์กับการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา.
เชียงใหม่ : ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- พรทิพย์ สายแหว. (2544). การพัฒนาชุดการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่อง ยาเสพติด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชณี สมบุตร. (2536). การพัฒนาชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง “การหาร”
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลัดดา สุขปรีดี. (2523). เทคโนโลยีการเรียนการสอน. ชลบุรี : ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- วีณา วโรตมะวิชญ. (2524). การสอนคณิตศาสตร์แนวใหม่ในชั้นประถมศึกษา.
เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีณา วโรตมะวิชญ. (2535). กลวิธีการเรียนและการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา.
เชียงใหม่ : งานส่งเสริมการวิจัยและตำรา กองบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2545).
คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.
กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.

- สุทนต์ ศรีไสย์. (2547). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ กัณฑ์ชัชวราภรณ์. (2543). ผลการใช้ชุดศูนย์การเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภออมก๋อย.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิทย์ และอรทัย มูลคำ. (2546). 20 วิธีจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ภาพพิมพ์.
- สุวัฒน์ มุทเมธา. (2523). การเรียนการสอนปัจจุบัน (ศึกษา 333). กรุงเทพฯ :
พีระพัทธนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551).
หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). มาตรฐานโรงเรียน
พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : ครูสภา ภาคพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระ
การเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.
- เสาวภา ประพันธ์. (2545). การใช้ชุดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนแบบกลุ่มช่วยเรียน
รายบุคคลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายสุทัต จันทะสินธุ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไคร้
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. นายอนันต์ จันทร์ก้อน ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยไคร้
วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
3. นางสาววิจิตา แก้วเขื่อน ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยไคร้
วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบ
ศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การวัด ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบ
ศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การวัด ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมาย
ทางคณิตศาสตร์

**แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอน
แบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การวัด ชุดที่ 1
ความสามารถในการแก้ปัญหา**

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด	เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว	เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการวัดความยาว ความสูง และระยะทางสามารถวิเคราะห์ โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำได้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก ทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์โจทย์ปัญหา ขั้นที่สอง วางแผนแก้ปัญหา ขั้นที่สาม ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่สี่ ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์และแก้โจทย์ปัญหาการบวกเกี่ยวกับการวัด ความยาวได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรเนื้อหา
3. บัตรคำถาม
4. กระดาษคำตอบ
5. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจกระดาษคำตอบ
3. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด	เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว	เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการวัดความยาว ความสูง และระยะทางสามารถวิเคราะห์ โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำได้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก ทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์โจทย์ปัญหา ขั้นที่สอง วางแผนแก้ปัญหา ขั้นที่สาม ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่สี่ ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์และแก้โจทย์ปัญหาการลบเกี่ยวกับการวัดความยาวได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

จากบัตรเนื้อหา

3. ให้นักเรียนในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหยิบซองโจทย์ปัญหาขึ้นมาแล้วอ่านโจทย์ปัญหา ให้เพื่อนฟัง เพื่อถามคำถาม ดังนี้

คนที่ 1 ถามว่า “ โจทย์ปัญหานี้เป็นโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ

คนที่ 2 ถามว่า “ จะวาดรูปหรือสร้างเป็นแผนภาพได้อย่างไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ

4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. ของโจทย์ปัญหา
3. บัตรเนื้อหา
4. บัตรคำถาม
5. กระดาษคำตอบ
6. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจกระดาษคำตอบ
3. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด

เวลา 2 ชั่วโมง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการวัดความยาว ความสูง และระยะทางสามารถวิเคราะห์ โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำได้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก ทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์โจทย์ปัญหา ขั้นที่สอง วางแผนแก้ปัญหา ขั้นที่สาม ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่สี่ ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์และแก้โจทย์ปัญหาการคูณเกี่ยวกับการวัดความยาวได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

จากบัตรเนื้อหา

3. ให้นักเรียนในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหยิบซองโจทย์ปัญหาขึ้นมาแล้วอ่าน โจทย์ปัญหา ให้เพื่อนฟัง เพื่อถามคำถาม ดังนี้

คนที่ 1 ถามว่า “ โจทย์ปัญหานี้เป็นโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ” แล้วให้ สมาชิกที่เหลือตอบ

คนที่ 2 ถามว่า “ จะวาดรูปหรือสร้างเป็นแผนภาพได้อย่างไร ” แล้วให้ สมาชิกที่เหลือตอบ

4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. ซองโจทย์ปัญหา
3. บัตรเนื้อหา
4. บัตรคำถาม
5. กระดาษคำตอบ
6. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจกระดาษคำตอบ
3. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด	เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว	เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการวัดความยาว ความสูง และระยะทางสามารถวิเคราะห์ โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำได้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก ทำความเข้าใจปัญหาหรือวิเคราะห์โจทย์ปัญหา ขั้นที่สอง วางแผนแก้ปัญหา ขั้นที่สาม ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่สี่ ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์และแก้โจทย์ปัญหาการหารเกี่ยวกับการวัดความยาวได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนคนหนึ่งในกลุ่มหยิบเชือกเส้นหนึ่งยาว 5 เมตร พร้อมทั้งหยิบกรรไกร 1 เล่ม
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดว่า “ ถ้าจะต้องตัดเชือกเส้นนี้ออกเป็นเส้น เส้นละ 20 เซนติเมตร เส้นละเท่า ๆ กัน จะตัดได้ทั้งหมดกี่เส้น ”
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันใช้ไม้บรรทัดวัดความยาวของเส้นเชือก เพื่อช่วยในการใช้ตัดเชือกให้ยาวเส้นละเท่า ๆ กัน
5. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการหารเกี่ยวกับการวัดความยาว จากบัตรเนื้อหา

6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
7. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรเนื้อหา
3. บัตรคำถาม
4. กระดาษคำตอบ
5. บัตรเฉลย
6. เชือก
7. กรรไกร
8. ไม้บรรทัด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจกระดาษคำตอบ
3. ตรวจผลงาน

**แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอน
แบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การวัด ชุดที่ 3
ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์**

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตรวจกับชีวิตประจำวัน เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การสื่อความหมายเกี่ยวกับการวัดปริมาตรหรือปริมาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหา เขียนปัญหาในรูปแบบของตาราง กราฟ หรือข้อความ เพื่อสื่อสารความสัมพันธ์ของจำนวน เหล่านั้น ขั้นตอนในการดำเนินการเริ่มจากการกำหนดโจทย์ปัญหาให้นักเรียน ดำเนินการ วิเคราะห์ปัญหาคำเนิการวางแผนแก้ปัญหา อาจใช้ตาราง หรือรูปภาพ และดำเนินการ แก้ปัญหา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุของสิ่งของที่ใส่หรือพบในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

ปริมาตรและความจุของสิ่งของที่ใส่หรือพบในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งของที่ใส่อยู่หรือพบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น น้ำอัดลม น้ำมันพืช ยาสระผม ยาแก้ไอชนิดน้ำ ฯลฯ ว่าสิ่งของเหล่านี้เราจะทราบได้อย่างไรว่ามีปริมาตรหรือความจุเท่าไร
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรเนื้อหา
3. บัตรคำถาม
4. กระดาษคำตอบ
5. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
5. ตรวจกระดาษคำตอบ
6. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การสื่อความหมายเกี่ยวกับการวัดปริมาตรหรือปริมาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหา เขียนปัญหาในรูปแบบของตาราง กราฟ หรือข้อความ เพื่อสื่อสารความสัมพันธ์ของจำนวนเหล่านั้น ขั้นตอนในการดำเนินการเริ่มจากการกำหนดโจทย์ปัญหาให้นักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา ดำเนินการวางแผนแก้ปัญหา อาจใช้ตาราง หรือรูปภาพ และดำเนินการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุของสิ่งของที่ใช้หรือพบในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

ปริมาตรและความจุของสิ่งของที่ใช้หรือพบในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันดูแผนภูมิหน่วยระบบเมตริก โดยดูความสัมพันธ์ของหน่วยตวงเปรียบเทียบกับหน่วยระบบการตวงของไทย
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการตวงลงในสมุด ดังนี้

1 ลิตร	เท่ากับ	1,000 มิลลิลิตร
1 ลิตร	เท่ากับ	1,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร
1 มิลลิลิตร	เท่ากับ	1 ลูกบาศก์เซนติเมตร

1 ถัง	เท่ากับ	20 ลิตร
1 เกวียน	เท่ากับ	100 ถัง
- ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
  - ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
  - ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำสั่ง
- บัตรเนื้อหา
- บัตรคำถาม
- กระดาษคำตอบ
- บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
- ตรวจกระดาษคำตอบ
- ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด	เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง	เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การสื่อความหมายเกี่ยวกับการวัดปริมาตรหรือปริมาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหา เขียนปัญหาในรูปแบบของตาราง กราฟ หรือข้อความ เพื่อสื่อความสัมพันธ์ของจำนวน เหล่านั้น ขั้นตอนในการดำเนินการเริ่มจากการกำหนดโจทย์ปัญหาให้นักเรียน ดำเนินการ วิเคราะห์ปัญหา ดำเนินการวางแผนแก้ปัญหา อาจใช้ตาราง หรือรูปภาพ และดำเนินการ แก้ปัญหา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแก้โจทย์ปัญหาการคูณเกี่ยวกับการตวงได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนให้กลุ่มช่วยกันอ่านแถบ โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้
  - 2.1 โจทย์ปัญหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - 2.2 โจทย์ให้หาอะไร
  - 2.3 ใช้วิธีการใดในการหาคำตอบ
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาความจุของนมโรงเรียนจำนวน 4 กล่อง แต่ละกล่อง มีความจุ 200 มิลลิลิตร หรือร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้คำตอบ เสร็จให้หัวหน้ากลุ่มรายงาน คำตอบส่งครู

4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. แถบโจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง
2. นมโรงเรียนจำนวน 4 กล่อง
3. บัตรคำสั่ง
3. บัตรเนื้อหา
4. บัตรคำถาม
5. กระดาษคำตอบ
6. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

10. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
11. ตรวจกระดาษคำตอบ
12. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด	เวลา 2 ชั่วโมง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง	เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ

การสื่อความหมายเกี่ยวกับการวัดปริมาตรหรือปริมาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหา เขียนปัญหาในรูปแบบของตาราง กราฟ หรือข้อความ เพื่อสื่อสารความสัมพันธ์ของจำนวน เหล่านั้น ขั้นตอนในการดำเนินการเริ่มจากการกำหนดโจทย์ปัญหาให้นักเรียน ดำเนินการ วิเคราะห์ปัญหา ดำเนินการวางแผนแก้ปัญหา อาจใช้ตาราง หรือรูปภาพ และดำเนินการ แก้ปัญหา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแก้โจทย์ปัญหาการหารเกี่ยวกับการตวงได้

สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอ่านบัตรคำสั่ง
2. ให้นักเรียนให้กลุ่มช่วยกันอ่านแถบโจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้
  - 2.1 โจทย์ปัญหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - 2.2 โจทย์ให้หาอะไร
  - 2.3 ใช้วิธีการใดในการหาคำตอบ

3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสังเกตน้ำส้ม 1,200 มิลลิลิตร แก้วน้ำจำนวน 8 ใบ แล้ว และเครื่องตวงของเหลว 1 ใบ ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า “ ถ้านักเรียนจะช่วยกันแบ่งน้ำส้มให้สมาชิกในกลุ่มจำนวน 8 คน คนละเท่า ๆ กัน จะได้คนละกี่มิลลิลิตร นักเรียนจะแบ่งน้ำส้มได้อย่างไร ” เมื่อนักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบได้แล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรายงานคำตอบส่งครู

4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตวงน้ำส้มให้ได้คนละเท่า ๆ กัน จากอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ให้

5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา

6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมจากบัตรคำถาม

7. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

สื่อการเรียนรู้

1. แถบโจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง
2. น้ำส้ม 1,200 มิลลิลิตร
3. แก้วน้ำจำนวน 8 ใบ
4. เครื่องตวงของเหลว 1 ใบ
5. บัตรคำสั่ง
6. บัตรเนื้อหา
7. บัตรคำถาม
8. กระดาษคำตอบ
9. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

13. สังเกตจากการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
14. ตรวจกระดาษคำตอบ
15. ตรวจผลงาน

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือ

- ชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด
- ชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด
- แบบวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
ชุดที่ 1 ความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การวัด

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอ่านบัตรเนื้อหา
2. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดของคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
6. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
7. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว

โจทย์ปัญหา

วันแรกเทศบาลซ่อมถนนได้ 2 กิโลเมตร 600 เมตร วันที่สองซ่อมได้อีก 3 กิโลเมตร 400 เมตร
รวมสองวันเทศบาลซ่อมถนนได้ระยะทางเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์โจทย์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

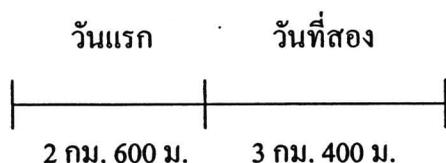
วันแรกซ่อมถนนได้ 2 กิโลเมตร 600 เมตร วันที่สองซ่อมได้อีก
3 กิโลเมตร 400 เมตร

2. โจทย์ถามอะไร

ระยะทางที่ซ่อมได้ในสองวัน

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้ ดังนี้

4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

การบวก

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้ ดังนี้

วิธีทำ

วันแรกเทศบาลซ่อมถนนได้

กิโลเมตร เมตร

2 600

วันที่สองซ่อมได้อีก

3 400

รวมสองวันเทศบาลซ่อมถนนได้ระยะทาง

5 1,000

หรือ 6 กิโลเมตร

ตอบ รวมสองวันเทศบาลซ่อมถนนได้ระยะทาง 6 กิโลเมตร

1,000 เมตร
เท่ากับ
1 กิโลเมตร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
รวมสองวันเทศบาลซ่อมถนนได้ระยะทาง	5	1,000
วันแรกเทศบาลซ่อมถนนได้	<u>2</u>	<u>600</u>
วันที่สองซ่อมได้อีก	<u>3</u>	<u>400</u>

สรุปได้ว่าวันที่สองซ่อมได้อีก 3 กิโลเมตร 400 เมตร

ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

หรืออาจตรวจสอบคำตอบ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
รวมสองวันเทศบาลซ่อมถนนได้ระยะทาง	5	1,000
วันที่สองซ่อมได้อีก	<u>3</u>	<u>400</u>
วันแรกเทศบาลซ่อมถนนได้	<u>2</u>	<u>600</u>

สรุปได้ว่าวันแรกซ่อมถนนได้ 2 กิโลเมตร 600 เมตร

ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

บัตรคำถาม**ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว****โจทย์ปัญหา**

แดงเดินจากบ้านไปตลาดได้ระยะทาง 1 กิโลเมตร 500 เมตร แล้วเดินจากตลาดไปโรงเรียนได้ระยะทาง 2 กิโลเมตร 600 เมตร แแดงเดินจากบ้านไปโรงเรียนคิดเป็นระยะทางทั้งหมดเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์โจทย์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง
2. โจทย์ถามอะไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้อย่างไร
4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้อย่างไร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

หรืออาจตรวจสอบคำตอบ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
แดงเดินจากบ้านไปโรงเรียนคิดเป็นระยะทางทั้งหมด	3	1,100
แล้วเดินจากตลาดไปโรงเรียนได้ระยะทาง	<u>2</u>	<u>600</u>
แดงเดินจากบ้านไปตลาดได้ระยะทาง	<u>1</u>	<u>500</u>

สรุปได้ว่าแดงเดินจากบ้านไปตลาดได้ระยะทาง 1 กิโลเมตร 500 เมตร
ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก เรื่อง การวัดความยาว

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์ปัญหา

แดงเดินจากบ้านไปตลาดได้ระยะทาง 1 กิโลเมตร 500 เมตร แล้วเดินจากตลาดไปโรงเรียนได้ระยะทาง 2 กิโลเมตร 600 เมตร แดงเดินจากบ้านไปโรงเรียนคิดเป็นระยะทางทั้งหมดเท่าไร

1.....

.....

2.....

3.

4.....

5.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว จากบัตรเนื้อหา
2. ให้นักเรียนในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหยิบซองโจทย์ปัญหาขึ้นมาแล้วอ่านโจทย์ปัญหาให้เพื่อนฟัง เพื่อถามคำถาม ดังนี้
  - คนที่ 1 ถามว่า “ โจทย์ปัญหานี้เป็นโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ
  - คนที่ 2 ถามว่า “ จะวาดรูปหรือสร้างเป็นแผนภาพได้อย่างไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ
3. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดซองคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
5. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
7. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
8. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

โจทย์ปัญหา

วันแรกสุทธิเดินทางได้ 2 กิโลเมตร 700 เมตร วันที่สองเดินทางได้ 3 กิโลเมตร 600 เมตร

วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรกเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์โจทย์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

วันแรกสุทธิเดินทางได้ 2 กิโลเมตร 700 เมตร วันที่สองเดินทางได้

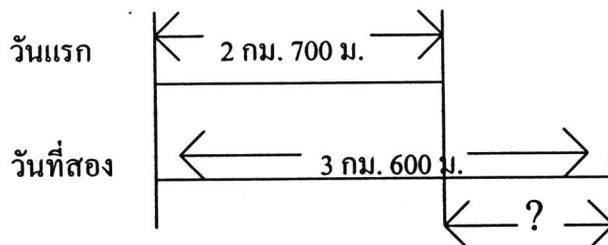
3 กิโลเมตร 600 เมตร

2. โจทย์ถามอะไร

ระยะทางของวันที่สองที่มากกว่าวันแรก

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้ ดังนี้

4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

การลบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
วันที่สองเดินทางได้	~~2~~ 3	~~1,600~~ 600
วันแรกสุริยเดินทางได้	<u>2</u>	<u>700</u>
วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก	<u>0</u>	<u>900</u>
<u>ตอบ</u> วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก ๕๐๐ เมตร		

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
วันแรกสุริยเดินทางได้	2	700
วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก		<u>900</u>
วันที่สองเดินทางได้	<u>2</u>	<u>1,600</u>

หรือ 3 กิโลเมตร 600 เมตร

สรุปได้ว่าวันที่สองเดินทางได้ 3 กิโลเมตร 600 เมตร ซึ่ง

สอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

หรืออาจตรวจสอบคำตอบ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	กิโลเมตร	เมตร
วันที่สองเดินทางได้	~~2~~ 3	~~1,600~~ 600
วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก		<u>900</u>
วันแรกสุริยเดินทางได้	<u>2</u>	<u>700</u>

สรุปได้ว่าวันแรกสุริยเดินทางได้ 2 กิโลเมตร 700 เมตร ซึ่ง

สอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

บัตรคำถาม**ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว****โจทย์ปัญหา**

วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้ 4 กิโลเมตร 500 เมตร วันที่สองเดินทางได้ 7 กิโลเมตร 200 เมตร

วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรกเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์โจทย์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง
2. โจทย์ถามอะไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้อย่างไร
4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้อย่างไร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

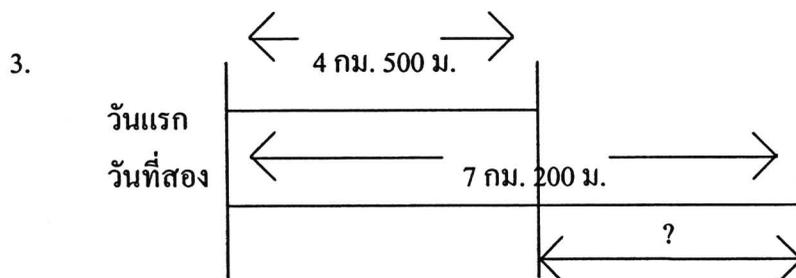
โจทย์ปัญหา

วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้ 4 กิโลเมตร 500 เมตร วันที่สองเดินทางได้ 7 กิโลเมตร 200 เมตร

วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรกเท่าไร

1. “ วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้ 4 กิโลเมตร 500 เมตร วันที่สองเดินทางได้ 7 กิโลเมตร 200 เมตร ”

2. “ ระยะทางของวันที่สองที่มากกว่าวันแรก ”

4. “ การลบ ”

5. วิธีทำ

	กิโลเมตร	เมตร
วันที่สองเดินทางได้	~~6~~ 7	~~1,200~~ 200
วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้	<u>4</u>	<u>500</u>
วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก	<u>2</u>	<u>700</u>

ตอบ วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก ๒ กิโลเมตร ๗๐๐ เมตร

6. วิธีทำ

วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้

กิโลเมตร เมตร

4 500

วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก

2 700

วันที่สองเดินทางได้

6 1,200

+

1,200 เมตร

เท่ากับ

1 กิโลเมตร

200 เมตร

หรือ 7 กิโลเมตร 200 เมตร

สรุปได้ว่าวันที่สองเดินทางได้ 7 กิโลเมตร 200 เมตร

ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

หรืออาจตรวจสอบคำตอบ ดังนี้

วิธีทำ

กิโลเมตร เมตร

วันที่สองเดินทางได้

~~6 7 1,200 200~~ -

วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรก

2 700

วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้

4 500

สรุปได้ว่าวันแรกสมศักดิ์เดินทางได้ 4 กิโลเมตร 500 เมตร

ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ เรื่อง การวัดความยาว

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์ปัญหา

วันแรกสมศักดิ์เดินทางได้ 4 กิโลเมตร 500 เมตร วันที่สองเดินทางได้ 7 กิโลเมตร 200 เมตร
วันที่สองเดินทางได้มากกว่าวันแรกเท่าไร

1.....

.....

2.....

3.

--

4.....

5.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.....

.....

.....

.....

.....

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว จากบัตรเนื้อหา
2. ให้นักเรียนในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหยิบซองโจทย์ปัญหาขึ้นมาแล้วอ่านโจทย์ปัญหาให้เพื่อนฟัง เพื่อถามคำถาม ดังนี้
  - คนที่ 1 ถามว่า “ โจทย์ปัญหานี้เป็นโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ
  - คนที่ 2 ถามว่า “ จะวาดรูปหรือสร้างเป็นแผนภาพได้อย่างไร ” แล้วให้สมาชิกที่เหลือตอบ
3. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดซองคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
5. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
7. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
8. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

โจทย์ปัญหา

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 2 เมตร 80 เซนติเมตร ในเวลา 3 วัน ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาวเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 2 เมตร 80 เซนติเมตร ในเวลา 3 วัน

2. โจทย์ถามอะไร

ความยาวของรั้วที่ช่างก่อสร้างทำในเวลา 3 วัน

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้อย่างไร

วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
2 ม. 80 ซม.	2 ม. 80 ซม.	2 ม. 80 ซม.

4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

หาจำนวนทั้งหมดที่เกิดจากการนำจำนวนที่เท่ากันมารวมกัน 3 ครั้ง
(ทำวิธีคูณ)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้ ดังนี้

<u>วิธีทำ</u>	เมตร	เซนติเมตร
ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ	2	80
ในเวลา		<u>3</u> วัน
ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว	<u>6</u>	<u>240</u>

หรือ 8 เมตร 40 เซนติเมตร

ตอบ ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว ๘ เมตร ๔๐ เซนติเมตร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้ ดังนี้

วิธีทำ

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว 6 เมตร 240 เซนติเมตร หรือ 840 เซนติเมตร

ในเวลา 3 วัน

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ $840 \div 3 = 280$ เซนติเมตร

หรือ 2 เมตร 80 เซนติเมตร

ดังนั้น สรุปได้ว่าช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 2 เมตร

80 เซนติเมตร ซึ่งตรงกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

บัตรคำถาม**ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว****โจทย์ปัญหา**

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 4 เมตร 30 เซนติเมตร ในเวลา 5 วัน ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาวเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง
2. โจทย์ถามอะไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้อย่างไร
4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้อย่างไร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

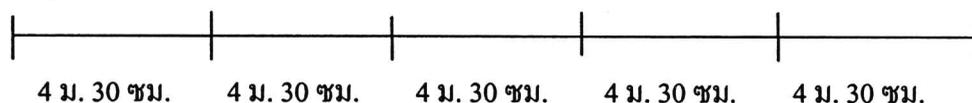
โจทย์ปัญหา

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 4 เมตร 30 เซนติเมตร ในเวลา 5 วัน ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาวเท่าไร

1. “ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 4 เมตร 30 เซนติเมตร ในเวลา 5 วัน”

2. “ความยาวของรั้วที่ช่างก่อสร้างทำในเวลา 5 วัน”

3. วันที่ 1   วันที่ 2   วันที่ 3   วันที่ 4   วันที่ 5

4. “การคูณ”

5. วิธีทำ

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ

ในเวลา

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว

เมตร	เซนติเมตร
4	30
×	
	5
20	
	150

150 เซนติเมตร
เท่ากับ
1 เมตร
50 เซนติเมตร

หรือ 21 เมตร 50 เซนติเมตร

ตอบ ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว 21 เมตร 50 เซนติเมตร

6. วิธีทำ

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาว 20 เมตร 150 เซนติเมตร หรือ 2,150 เซนติเมตร

ในเวลา   5   วัน

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ $2,150 \div 5 = 430$ เซนติเมตร

หรือ 4 เมตร 30 เซนติเมตร

ดังนั้น สรุปได้ว่าช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 4 เมตร

30 เซนติเมตร ซึ่งตรงกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การวัดความยาว

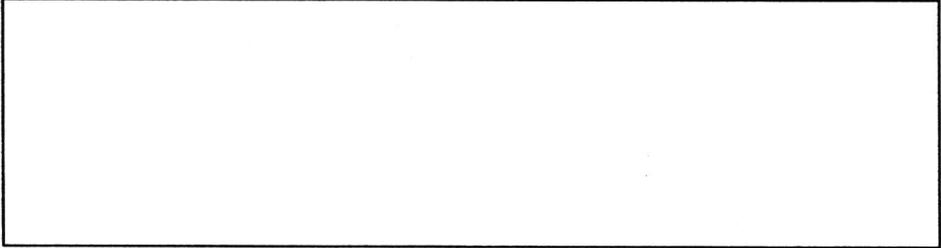
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์ปัญหา

ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาววันละ 4 เมตร 30 เซนติเมตร ในเวลา 5 วัน ช่างก่อสร้างทำรั้วได้ยาวเท่าไร

1.....

2.....

3.

4.....

5.....

6.....

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนคนหนึ่งในกลุ่มหยิบเชือกเส้นหนึ่งยาว 5 เมตร พร้อมทั้งหยิบกรรไกร 1 เล่ม
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดว่า “ ถ้าจะต้องตัดเชือกเส้นนี้ออกเป็นเส้น เส้นละ 20 เซนติเมตร เส้นละเท่า ๆ กัน จะตัดได้ทั้งหมดกี่เส้น ”
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันใช้ไม้บรรทัดวัดความยาวของเส้นเชือก เพื่อช่วยในการใช้ตัดเชือกให้ ยาวเส้นละเท่า ๆ กัน
4. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาโจทย์ปัญหาการหารเกี่ยวกับการวัดความยาวจากบัตรเนื้อหา
3. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดชองคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
5. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
7. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
8. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว

โจทย์ปัญหา

เชือกเส้นหนึ่งยาว 7 เมตร 50 เซนติเมตร ตัดแบ่งเป็น 5 เส้น เท่า ๆ กัน จะได้เชือกยาวเส้นละเท่าใด

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

เชือกเส้นหนึ่งยาว 7 เมตร 50 เซนติเมตร ตัดแบ่งเป็น 5 เส้น เท่า ๆ กัน

2. โจทย์ถามอะไร

จะได้เชือกยาวเส้นละเท่าใด

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปหรือสร้างแผนภาพเพื่อช่วยในการคิดได้ ดังนี้

4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

การหาร

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้ ดังนี้

วิธีทำ	เมตร	เซนติเมตร
เชือกเส้นหนึ่งยาว	7	50
หรือ	750	เซนติเมตร
ตัดแบ่งเป็น	5	เส้น เท่า ๆ กัน
จะได้เชือกยาวเส้นละ	$750 \div 5 = 150$ เซนติเมตร	
	หรือ 1 เมตร 50 เซนติเมตร	

ตอบ จะได้เชือกยาวเส้นละ ๑ เมตร ๕๐ เซนติเมตร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ**6. ตรวจสอบคำตอบได้ ดังนี้****วิธีทำ**

จะได้เชือกยาวเส้นละ 1 เมตร 50 เซนติเมตร หรือ 150 เซนติเมตร

ตัดแบ่งเป็น 5 เส้น เท่า ๆ กัน

เดิมเชือกเส้นนี้ยาว $150 \times 5 = 750$ เซนติเมตร

หรือ 7 เมตร 50 เซนติเมตร

ดังนั้น สรุปได้ว่าเดิมเชือกเส้นนี้ยาว 7 เมตร 50 เซนติเมตร

ซึ่งตรงกับข้อกำหนดของโจทย์ปัญหา

บัตรคำถาม**ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว****โจทย์ปัญหา**

เชือกเส้นหนึ่งยาว 8 เมตร 40 เซนติเมตร ตัดแบ่งเป็น 7 เส้น เท่า ๆ กัน จะได้เชือกยาวเส้นละเท่าใด

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา

1. โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง
2. โจทย์ถามอะไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา

3. วาดรูปเพื่อช่วยในการคิดได้อย่างไร
4. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

5. เขียนแสดงวิธีทำได้อย่างไร

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การวัดความยาว

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์ปัญหา

เชือกเส้นหนึ่งยาว 8 เมตร 40 เซนติเมตร ตัดแบ่งเป็น 7 เส้น เท่า ๆ กัน จะได้เชือกยาวเส้น
ละเท่าใด

1.....

.....

2.....

3.

4.....

5.....

.....

.....

.....

.....

6.....

.....

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
ชุดที่ 3 ความสามารถในการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
เรื่อง การวัด

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตรวจกับชีวิตประจำวัน

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งของที่ใช้อยู่หรือพบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น น้ำอัดลม น้ำมันพืช ยาสระผม ยาแก้ไอชนิดน้ำ ฯลฯ ว่าสิ่งของเหล่านี้เราจะทราบได้อย่างไร ว่ามีปริมาณหรือความจุเท่าไร
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
3. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดซองคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
5. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
7. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
8. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง มีขวดน้ำดื่มสองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 2 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 3 ลิตร
ถ้าต้องการใช้ภาชนะทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร จะมีวิธี
การตวงอย่างไร

จากปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.1 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ มีขวดน้ำดื่มสองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 2 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 3 ลิตร
ถ้าต้องการใช้ภาชนะทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร

1.2 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ จะมีวิธีการตวงอย่างไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ให้นักเรียนวาดรูปขวดน้ำใบที่ 1 และขวดน้ำใบที่ 2 พร้อมทั้งระบุความจุของขวดน้ำ
ทั้งสองใบ

หรือ อาจเขียนเป็นแผนภูมิแท่งแสดงความจุของขวดน้ำแต่ละใบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

ตอบ วิธีการตวง

1. นำภาชนะใบที่ 1 ตวงน้ำให้เต็มพอดี แล้วนำไปเทใส่ในภาชนะที่ 2
2. นำภาชนะใบที่ 1 ตวงน้ำให้เต็มอีกครั้งแล้วนำไปเทใส่ภาชนะใบที่ 2
จนเต็ม จะเหลือน้ำในภาชนะใบที่ 1 อยู่ 1 ลิตร

พร้อมวาดรูปภาชนะใบที่ 1 และใบที่ 2 หลังจากที่ได้ตวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
แล้ว พร้อมทั้งระบุความจุของน้ำในขวดแต่ละใบด้วย

บัตรคำถาม

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

โจทย์ปัญหา

มีถังน้ำอยู่สองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 4 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 5 ลิตร ถ้าต้องการใช้ภาชนะ
ทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร จะมีวิธีการตวงอย่างไร

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น ป.4

สมาชิก 1..... 2.....
 3..... 4.....
 5..... 6.....
 7..... 8.....

โจทย์ปัญหา ‘

มีถังน้ำอยู่สองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 4 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 5 ลิตร ถ้าต้องการใช้ภาชนะ
 ทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร จะมีวิธีการตวงอย่างไร

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.3 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ

.....
 .....

ถ้าต้องการใช้ภาชนะทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร

1.4 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ

.....

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

ตอบ

.....
 .....

(อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ) ได้ดังนี้

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

โจทย์ปัญหา

มีถังน้ำสองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 4 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 5 ลิตร ถ้าต้องการใช้ถังน้ำทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร จะมีวิธีการตวงอย่างไร

จากปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.5 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ มีถังน้ำสองใบ ใบที่ 1 มีความจุ 4 ลิตร ใบที่ 2 มีความจุ 5 ลิตร
ถ้าต้องการใช้ภาชนะทั้งสองใบตวงน้ำให้ได้ปริมาตร 1 ลิตร

1.6 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ จะมีวิธีการตวงอย่างไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

ตอบ วิธีการตวง

1. นำภาชนะใบที่ 2 ตวงน้ำให้เต็มพอดี แล้วนำไปเทใส่ในภาชนะใบที่ 1
2. จะเหลือน้ำในภาชนะใบที่ 2 อยู่ 1 ลิตร

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันดูแผนภูมิหน่วยระบบเมตริก โดยดูความสัมพันธ์ของหน่วยตวงเปรียบเทียบกับหน่วยระบบการตวงของไทย
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการตวงลงในสมุดดังนี้

1 ลิตร	เท่ากับ	1,000 มิลลิลิตร
1 ลิตร	เท่ากับ	1,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร
1 มิลลิลิตร	เท่ากับ	1 ลูกบาศก์เซนติเมตร
1 ถัง	เท่ากับ	20 ลิตร
1 เกวียน	เท่ากับ	100 ถัง
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
4. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดของคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
7. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
8. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
9. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

- ตัวอย่าง** ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 800 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 1 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3 จงหาว่า
1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
  2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

จากปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.7 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 800 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 1 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3

1.8 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ 1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ให้นักเรียนวาดรูปขวดน้ำใบที่ 1 ขวดน้ำใบที่ 2 และขวดน้ำใบที่ 3 พร้อมทั้งระบุความจุของขวดน้ำทั้งสามใบ หรือ อาจเขียนเป็นแผนภูมิแท่งแสดงความจุของขวดน้ำแต่ละใบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ ขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 1 ลิตร คิดเป็น 1,000 มิลลิลิตร ซึ่งไม่มีน้ำอยู่
ถ้าเทน้ำจากขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม
ลงในขวดน้ำใบที่ 3

ดังนั้น ขวดน้ำใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีก $1,000 - 500 = 500$ มิลลิลิตร

พร้อมวาดรูปขวดน้ำใบที่ 1 และใบที่ 3 หลังจากที่ตั้งวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
แล้ว พร้อมทั้งระบุความจุของน้ำในขวดแต่ละใบด้วย

บัตรคำถาม

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

โจทย์ปัญหา

ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 1,200 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3 จงหาว่า

1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น ป.4

สมาชิก 1..... 2.....
 3..... 4.....
 5..... 6.....
 7..... 8.....

โจทย์ปัญหา

ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 1,200 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3 จงหาว่า

1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.1 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ

.....
 .....

1.2 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ

.....
 .....

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

(อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ) ได้ดังนี้

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การตวงกับชีวิตประจำวัน

โจทย์ปัญหา

ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 1,200 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3 จงหาว่า

1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.1 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2 มีความจุ 1,200 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3

1.2 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ 1. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

2. ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญห (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ ขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร คิดเป็น 3,000 มิลลิลิตร ซึ่งไม่มีน้ำอยู่
 ถ้าน้ำจากขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม
 ลงในขวดน้ำใบที่ 3

ดังนั้น ขวดน้ำใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีก $3,000 - 500 = 2,500$ มิลลิลิตร

พร้อมวาดรูปขวดน้ำใบที่ 1 และใบที่ 3 หลังจากที่ตั้งวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 แล้ว พร้อมทั้งระบุความจุของน้ำในขวดแต่ละใบด้วย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนให้กลุ่มช่วยกันอ่านแถบโจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้
  - 1.1 โจทย์ปัญหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - 1.2 โจทย์ให้หาอะไร
  - 1.3 ใช้วิธีการใดในการหาคำตอบ
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาความจุของนมโรงเรียนจำนวน 4 กล่อง แต่ละกล่องมีความจุ 200 มิลลิลิตร หรือร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้คำตอบ เสร็จให้หัวหน้ากลุ่มนำคำตอบส่งครู
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
4. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดช่องคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
5. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
7. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
8. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
9. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

ตัวอย่าง   เติมน้ำมันรถโดยสาร 5 คัน คันละ 65 ลิตร 500 มิลลิลิตร เติมน้ำมัน
ทั้งหมดเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.9 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ   เติมน้ำมันรถโดยสาร 5 คัน คันละ 65 ลิตร 500 มิลลิลิตร

1.10 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ   เติมน้ำมันทั้งหมดเท่าไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ให้นักเรียนวาดรูปรถโดยสารคันที่ 1 คันที่ 2 คันที่ 3 คันที่ 4 และคันที่ 5 พร้อมทั้งระบุความจุของน้ำมันของรถโดยสารแต่ละคันไว้ หรือ อาจเขียนเป็นแผนภูมิแท่งแสดงความจุของน้ำมันของรถโดยสารแต่ละคันด้วย

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

<u>วิธีทำ</u>	ลิตร	มิลลิลิตร
เติมน้ำมันรถคันละ	65	500
จำนวนรถ		<u>5</u>
เติมน้ำมันทั้งหมด	<u>325</u>	<u>2500</u>
	หรือ	<u>327</u> <u>500</u>

ตอบ   เติมน้ำมันทั้งหมด ๓๒๗ ลิตร ๕๐๐ มิลลิลิตร

บัตรคำถาม

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

โจทย์ปัญหา

**น้ำอัดลมขวดหนึ่งมี 1 ลิตร 250 มิลลิตร น้ำอัดลม 6 ขวด มีปริมาตร
กี่ลิตร กี่มิลลิตร**

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น ป.4

- สมาชิก 1..... 2.....
- 3..... 4.....
- 5..... 6.....
- 7..... 8.....

โจทย์ปัญหา

น้ำอัดลมขวดหนึ่งมี 1 ลิตร 250 มิลลิลิตร น้ำอัดลม 6 ขวด มีปริมาตรกี่ลิตร
กี่มิลลิลิตร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.3 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ

.....
.....

1.4 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ

.....

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ เรื่อง การตวง

โจทย์ปัญหา

น้ำอัดลมขวดหนึ่งมี 1 ลิตร 250 มิลลิลิตร น้ำอัดลม 6 ขวด มีปริมาตรกี่ลิตร
กี่มิลลิลิตร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.3 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ น้ำอัดลมขวดหนึ่งมี 1 ลิตร 250 มิลลิลิตร น้ำอัดลม 6 ขวด

1.4 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ มีปริมาตรกี่ลิตร กี่มิลลิลิตร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

<u>วิธีทำ</u>	ลิตร	มิลลิลิตร
น้ำอัดลมขวดหนึ่งมี	1	250
น้ำอัดลม		6
มีปริมาตร	<u>6</u>	<u>1500</u>
	หรือ	<u>7</u>
		<u>500</u>

ตอบ มีปริมาตร ๗ ลิตร ๕๐๐ มิลลิลิตร

บัตรคำสั่ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ด้วยความตั้งใจ

1. ให้นักเรียนให้กลุ่มช่วยกันอ่านแถบโจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้
  - 2.1 โจทย์ปัญหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - 2.2 โจทย์ให้หาอะไร
  - 2.3 ใช้วิธีการใดในการหาคำตอบ
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสังเกตน้ำส้ม 1,200 มิลลิลิตร แก้วน้ำจำนวน 8 ใบ แล้ว และเครื่องตวงของเหลว 1 ใบ ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า “ ถ้านักเรียนจะช่วยกันแบ่งน้ำส้มให้สมาชิกในกลุ่มจำนวน 8 คน คนละเท่า ๆ กัน จะได้คนละกี่มิลลิลิตร นักเรียนจะแบ่งน้ำส้มได้อย่างไร ” เมื่อนักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบได้แล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรายงานคำตอบส่งครู
3. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตวงน้ำส้มให้ได้คนละเท่า ๆ กัน จากอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ให้
4. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา
5. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเปิดของคำถาม แล้วหยิบบัตรคำถามขึ้นมาคนละ 1 แผ่น แล้วช่วยกันตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเขียนชื่อ นามสกุล ชั้น และเลขที่ของแต่ละคนให้เรียบร้อย
6. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
7. ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู
8. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเก็บอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ และบัตรทุกอย่างใส่ซองอย่างเดิมให้เรียบร้อย
9. ให้นักเรียนในกลุ่มรอฟังสัญญาณหมดเวลาจากครู
10. ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเรียนศูนย์การเรียนรู้ถัดไป

บัตรเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

ตัวอย่าง มีนมสด 6 ลิตร แบ่งให้เด็ก 8 คน คนละเท่า ๆ กัน เด็กจะได้รับนมสด
คนละเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.11 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ มีนมสด 6 ลิตร แบ่งให้เด็ก 8 คน คนละเท่า ๆ กัน

1.12 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ เด็กจะได้รับนมสดคนละเท่าไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ให้นักเรียนวาดรูปถังนมสดขนาด 6 ลิตร และกระตักนมสดจำนวน 8 ใบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

<u>วิธีทำ</u>	มีนมสด 6 ลิตร คิดเป็น	6,000	มิลลิลิตร
	แบ่งให้เด็ก	8	คน คนละเท่า ๆ กัน
	เด็กจะได้รับนมสดคนละ	$6,000 \div 8 = 750$	มิลลิลิตร
	<u>ตอบ</u>	เด็กจะได้รับนมสดคนละ	๗๕๐ มิลลิลิตร

อาจเขียนตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ได้ดังนี้

ให้นักเรียนวาดรูปกระตักนมสดจำนวน 8 ใบ แต่ละใบระบุน้ำของนมสดไว้ 750 มิลลิลิตร หรือเขียนในรูปของแผนภูมิแท่ง หรือตารางก็ได้

บัตรคำถาม

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

โจทย์ปัญหา

นมสดเหยือกหนึ่งมี 2 ลิตร 400 มิลลิตร เทใส่แก้วใบละเท่า ๆ กัน
ได้ 6 แก้วพอดี แก้วแต่ละมีนมสดเท่าไร

กระดาษคำตอบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น ป.4

สมาชิก 1..... 2.....
 3..... 4.....
 5..... 6.....
 7..... 8.....

โจทย์ปัญหา

นมสดเหยือกหนึ่งมี 2 ลิตร 400 มิลลิลิตร เทใส่แก้วใบละเท่า ๆ กัน ได้ 6 แก้วพอดี
 แก้วแต่ละใบมีนมสดเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.5 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ

.....
 .....

1.6 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ

.....

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ

.....

.....

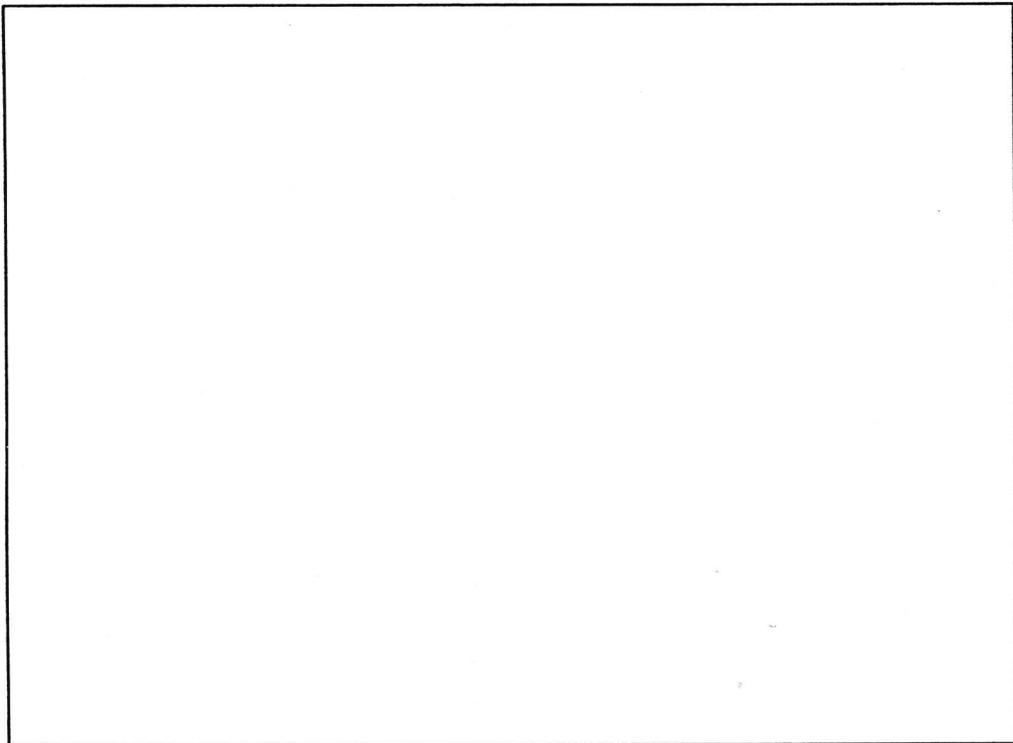
.....

.....

.....

.....

อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ได้ดังนี้

บัตรเฉลย

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาร เรื่อง การตวง

โจทย์ปัญหา

นมสดเหยือกหนึ่งมี 2 ลิตร 400 มิลลิลิตร เทใส่แก้วใบละเท่า ๆ กัน ได้ 6 แก้วพอดี
แก้วแต่ละใบมีนมสดเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

1.5 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ นมสดเหยือกหนึ่งมี 2 ลิตร 400 มิลลิลิตร เทใส่แก้วใบละเท่า ๆ กัน
ได้ 6 แก้วพอดี

1.6 โจทย์ต้องการทราบอะไร

ตอบ แก้วแต่ละใบมีนมสดเท่าไร

ขั้นที่ 2 วางแผนแก้ปัญหา (อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ)

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา

วิธีทำ มีนมสดเหยือกหนึ่งมี 2 ลิตร 400 มิลลิลิตร

คิดเป็น	2,400	มิลลิลิตร
---------	-------	-----------

เทใส่แก้วใบละเท่า ๆ กัน ได้	6	แก้วพอดี
-----------------------------	---	----------

แต่ละใบมีนมสด $2,400 \div 6 = 400$	มิลลิลิตร
------------------------------------	-----------

ตอบ แต่ละใบมีนมสด 400 มิลลิลิตร

อาจเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ได้ดังนี้

การเขียนเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

**แบบวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

แบบทดสอบวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 30 ข้อ

ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบสำหรับวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์
จำนวน 30 ข้อ
(ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมาย × ทับอักษร ก , ข , ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุด หรือ
เหมาะสมที่สุดได้เพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้น)
  2. ห้ามขีด เขียน หรือกรอกข้อความอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบทดสอบฉบับนี้
  3. จงพยายามใช้ความคิดและพิจารณาคำตอบจากตัวเลือกให้ดี ไม่ควรเดา การเดาไม่ทำให้
คะแนนดีขึ้น
- .....

ถ้าต้องการตัดชุดนักเรียนชายใช้ผ้า 3 เมตร 50 เซนติเมตร และตัดชุดนักเรียนหญิงใช้ผ้า 2 เมตร 75 เซนติเมตร ตัดชุดนักเรียนชายใช้ผ้ามากกว่าชุดนักเรียนหญิงเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาข้างต้นให้ตอบคำถามข้อ 1 – 3

1. โจทย์ถามอะไร

- ก. ตัดชุดนักเรียนชายใช้ผ้าเท่าไร
- ข. ตัดชุดนักเรียนหญิงใช้ผ้าเท่าไร
- ค. ตัดชุดนักเรียนชายใช้ผ้ามากกว่าชุดนักเรียนหญิงเท่าไร
- ง. ตัดชุดนักเรียนหญิงใช้ผ้ามากกว่าชุดนักเรียนชายเท่าไร

2. ถ้าต้องการให้ได้คำตอบ จะใช้วิธีใดคิด

- ก. บวก
- ข. ลบ
- ค. คูณ
- ง. ทหาร

3. ได้คำตอบเท่าไร

- ก. 6 เมตร 25 เซนติเมตร
- ข. 1 เมตร 75 เซนติเมตร
- ค. 1 เมตร 25 เซนติเมตร
- ง. 75 เซนติเมตร

เชือกเส้นหนึ่งยาว 7 เมตร 50 เซนติเมตร ตัดแบ่งออกเป็น 5 เส้น เส้นละเท่า ๆ กัน จะได้เชือกยาวเส้นละเท่าใด

จากโจทย์ปัญหาข้างต้นให้ตอบคำถามข้อ 4 – 6

4. โจทย์ถามอะไร

- ก. เชือกเส้นหนึ่งยาวเท่าไร
- ข. เชือกหนึ่งเส้นยาวเท่าไร
- ค. เมื่อตัดเชือกเส้นละเท่า ๆ กันแล้ว จะได้เชือกหนึ่งเส้นยาวเท่าไร
- ง. เมื่อตัดเชือกเส้นละเท่า ๆ กันแล้ว ความยาวของเชือกก่อนตัดยาวเท่าไร

17. ถ้านักเรียนนำนมสดปริมาณ 1,000 มิลลิลิตร ไปเทใส่ในภาชนะที่จุได้ 1 ลิตร
 อยากทราบว่า ภาชนะใบนี้จุนนมสดได้เต็มหรือไม่ จะต้องเทนมสดลงไปอีกเท่าไร
 จึงจะเต็มภาชนะ
- เต็ม ไม่ต้องเทนมสดลงไป
  - เกือบเต็ม จะต้องเทนมสดลงไปอีกนิดหน่อย
  - ไม่เต็ม จะต้องเทนมสดลงไปอีก 100 มิลลิลิตร
  - ไม่เต็ม จะต้องเทนมสดลงไปอีก 200 มิลลิลิตร

ขวดน้ำใบที่ 1 มีความจุ 500 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ขวดน้ำใบที่ 2
 มีความจุ 1,200 มิลลิลิตร และขวดน้ำใบที่ 3 มีความจุ 3 ลิตร ซึ่งยังไม่มีน้ำบรรจุอยู่
 ในขวดทั้งใบที่ 2 และ 3 จงหาว่า

- ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
- ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

จากโจทย์ปัญหาข้างต้นให้ตอบคำถามข้อ 18 – 19

18. โจทย์ต้องการทราบอะไร
- ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
  - ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
  - ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 2 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3 จนหมด ขวดใบที่ 3
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร
  - ถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 2 จนหมด ขวดใบที่ 2
 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร และถ้าเทน้ำจากขวดใบที่ 1 ซึ่งมีน้ำอยู่เต็ม ลงในขวดใบที่ 3
 จนหมด ขวดใบที่ 3 ยังใส่น้ำได้อีกเท่าไร

19. คำถามข้อ 1 และ 2 ได้คำตอบเท่าไร ตามลำดับ
- ก. 600 มิลลิลิตร และ 1,500 มิลลิลิตร
 ข. 700 มิลลิลิตร และ 2,000 มิลลิลิตร
 ค. 700 มิลลิลิตร และ 2,500 มิลลิลิตร
 ง. 800 มิลลิลิตร และ 3,000 มิลลิลิตร
20. นมสด 6 ลิตร แบ่งให้เด็ก 8 คน คนละ เท่า ๆ กัน เด็กจะได้รับนมสดคนละกี่มิลลิลิตร
- ก. 450
 ข. 550
 ค. 750
 ง. 850
21. จากข้อ 20 นักเรียนจะใช้วิธีใดในการหาคำตอบ จึงจะได้คำตอบเร็วที่สุด
- ก. บวก
 ข. ลบ
 ค. คูณ
 ง.หาร
22. น้ำปลาขวดหนึ่งมี 780 มิลลิลิตร ซื้อมา 6 ขวด จะได้น้ำปลาที่ลิตร กี่มิลลิลิตร
- ก. 4 ลิตร 680 มิลลิลิตร
 ข. 4 ลิตร 780 มิลลิลิตร
 ค. 5 ลิตร 680 มิลลิลิตร
 ง. 5 ลิตร 780 มิลลิลิตร
23. จากข้อ 22 นักเรียนจะใช้วิธีใดในการหาคำตอบ จึงจะได้คำตอบเร็วที่สุด
- ก. บวก
 ข. ลบ
 ค. คูณ
 ง.หาร
24. Cartridge type tape measure เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดอะไร และแปลว่าอะไร
- ก. ความยาว : สายวัดชนิดดัด
 ข. น้ำหนัก : สายวัดชนิดดัด
 ค. ความยาว : สายวัดตัว
 ง. น้ำหนัก : สายวัดตัว
25. Measure of dry เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดอะไร และแปลว่าอะไร
- ก. ปริมาตร : เครื่องตวงของแห้ง
 ข. น้ำหนัก : เครื่องตวงของแห้ง
 ค. ปริมาตร : เครื่องตวงของเหลว
 ง. น้ำหนัก : เครื่องตวงของเหลว

เฉลยแบบวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ค	16. ง
2. ข	17. ก
3. ง	18. ง
4. ค	19. ค
5. ง	20. ค
6. ข	21. ง
7. ข	22. ก
8. ข	23. ค
9. ก	24. ก
10. ค	25. ก
11. ก	26. ก
12. ค	27. ข
13. ค	28. ง
14. ง	29. ค
15. ง	30. ง

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC)

ตารางแสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
ของแบบวัดกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การวัด จำนวน 30 ข้อ

วัตถุประสงค์ (ข้อที่)	ข้อสอบ (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	แปลผล
		1	2	3		
1-4	1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	7	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
	8	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
5-8	9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	12	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9-11	16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	17	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	18	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	19	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
	20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	21	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	23	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

ตาราง (ต่อ)

วัตถุประสงค์ (ข้อที่)	ข้อสอบ (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	แปลผล
		1	2	3		
12 – 14	24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	25	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	26	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	27	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
	28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	29	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ - สกุล นายธนาพงษ์ สาวฤทธิ์
- วัน เดือน ปีเกิด 9 มีนาคม 2527
- ประวัติการศึกษา
- 2540 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
  - 2543 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
  - 2546 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประสบการณ์ทำงาน
- 2549 – 2551 ตำแหน่ง ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนวาริชเชียงใหม่ สำนักงานการศึกษาเอกชน
  - 2551 – 2554 ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย อันดับ ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
  - 2554 – 2554 ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.1 โรงเรียนศรีถ้อยสุนทรราชภัฏวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
  - 2554 – ปัจจุบัน ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.1 โรงเรียนบ้านดงบุญนาคน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

